

QK. 2, 25
R. II, 25

1651
N. 42

X 1903318

2
II n
3044

D. D. B. V.
DISPUTATIO
Ad LIGURINI VII. 100.

De

HENRICO LEONE

habita
PRÆSIDE
CONRADO SAMUELE SCHURZ-
FLEISCH, Prof. Publ. h. t. Ord. Philos.
DECANO,

Respondente Auctore

M. HENRICO SCHMIDT,
Clausthalensi Cherusco.

Ad d. XXIV. Decembr.
in Auditorio majori.

WITTEBERGÆ,
Literis MATTHÆI HENCKELII, Acad. Typogr.
ANNO M D C LXX V.

Handwritten or stamped text at the top right of the page, partially obscured.

con
tum
illu
dul
con
exp
pro
has
pol
no

mæ
met
luce
Mir
pius

Untherus, cujus opus cum auctore confundit Baronius, cujusque de patriâ multi perperam existimant, decepti titulo operis, *Saxonis* nomen & metri legibus, & historiæ convenienter extulit, si non Græcâ lectione, quæ tunc Germanis ignota erat, Ptolomæi, ubi & primò illud invenitur, & unde ejus pronunciandi ratio indubitata desumitur, tamen imitatione Claudiani constare potuit, quippe ex quo aliquid hujusmodi expressisse videri potest, & consectando scriptores pro captu optimos, ornare voluisse utcunque has literas, novoque exemplo apud Germanos expolire. Quod cur anonymus Paderbornensis non perinde fecerit, condonandum est simplicitati

* Equidem huic, si forte à profanis & non Christianis Poëtis abhorruit, ante oculos Episcopus Arvernorum Cajus Sollius Apollinaris Sidonius, mediævi scriptoribus cum primis notus atque familiaris, Radevico etiam lectus, lib. 2. cap. 76. qui etsi alioqui Latinitatis non opti-

A 2

mæ sit auctor, & vixerit seculo barbaricis migrationibus corrupto, tamen servat metri leges, dum scribit: *Quin & Arémoricus piratam Saxona tractus, &c.* Cui lucem affundit Procop. Goth. l. cum quo conf. Jo. Tilius de reb. Gall. lib. 1. pag. 5. Aub. Miræus Annal. Belg. pag. 70. De piratâ Saxonum consentiunt Orosius, Eutropius, aliique.

ti ævi Carolovingici, quo non pari studio industria-
que in hac disciplina est desudatum, sciuntque Viri
docti & intelligentes, Ludovicum Pium nimia pie-
tatis affectatione à scriptoribus emendatissimis Ro-
manorum sese revocasse ad similitudinem rudis at-
que impoliti seculi, quòd vereretur, ne ex illorum
lectione religio detrimentum caperet. Disertè
Theganus Chorepiscopus cap. 19. *Poëtica carmina
gentilia, quæ in juventute didicerat, respuit, nec le-
gere, nec audire, nec docere voluit.* Quamquam is
haud difficulter recordari poterat, sanxisse patrem
Carolus, ut utraqve lingua Græca & Latina, ad
quam non planè nihil doctrinæ Poëtarum confe-
runt, doceretur, quod sine egregiis auctoribus,
quos cum primis monasteria Benedictina posterita-
ti conservarunt, nemo temere voluit, nemo rectè
unquam potuit. Verba Diplomatis Ecclesiæ Osna-
brugensi, primæ literarum in Saxonia matri anno
post natum Christum octingentesimo quarto con-
cessi hæc sunt, quatenus ad meum institutum perti-
nent. *Statuimus, quia in eodem loco (Osnabrugæ ur-
be transveseranae Saxoniae) grecas & latinas scholas*
(quæ

(quæ scriptio, quæ id ævum fuerit, arguit) in perpetuum manere ordinavimus, & nunquam Clericos utriusq; lingvæ gnaros ibidem deesse, in Dei misericordia confidimus.

2. Mox, quem intelligat Guntherus, descriptione Henrici Guelfi indicat, Principis stirpe majorum pariter & fama opum fortitudinisque maximi, & Bavariæ Saxoniamque Ducis, propter facta dudum posteris traditi, omniumque ore celebrati. Cujus inter laudes præcipuum est, quod Leonis nomine auctus ornatusque fuit: quod undenam acciderit, & quæ ejus occasio causaque fuerit, non uno modo narratum est. Multi à fabula repetunt, quam doctè refellit *Albertus Cranzius Saxonie lib. 6. c. 34.* Ego ab imagine Leonis, quam in gentilitiis insignibus usurpavit, postquam Fridericum Ænobarbum infestum sibi habuit, adversamque fortunam ejus inclementi edicto expertus, in Angliam discessit, atque inde asportato Leonum insigni rediit. Id confirmat numus ex longinquitate illorum temporum allatus, in quo & nomen Henrici, & Leonis effigies est incisa. * Non aliter existimavit *Cranzius*, vereque;

A 3

Slav. lib. 1. cap. 85. & conf. Arnold. Lubecensis lib. 3. Chron. Slav. cap. 5.

* Leonis effigie quoque pro insigni Imperii civilis, sive at hodie loquimur, territorialis Brunsvigæ, veteris patrimonii Guelfici, in quod anno M DCLXXI. postliminò redacta est, civitatis habuit, ut colligitur ex *Abb. Stadenfi an. 1166.* Præter quod Lubecæ, etiam quo illo tempore in ditione Guelforum erat, instituit numariam officinam, commercii, mari Balthico anno M C LX. aperto, peridoneam. *V. Helmold. Cbr.*

prodidit, Henricum ad distingvenda armorum in-
signia Leonem ex Anglia adduxisse, *Sax. lib. 2. c. 24.*
Henr. Meibom. in aurea bulla Andronici p. 211. Ga-
briel Bucelinus, qui magnam laudem promeritus est
scribendis Guelforum rebus, in historia Agilolfingica
p. 414. seq. Johannes Baptista Pigna in historia A-
testina, præstanti sanè opere ac luculento, in quo cum
præclarè tradit de Atestinis, tum de Guelfis, quippe
ab illa stirpe ortis, lib. 2. seq. Quod argumento sit,
Henricum in laude posuisse hoc nomen, atque illo
ipso posteris testatum reliquisse, talem esse virtutem
suam, quæ neque ulla calamitate, neque rebus ad-
versis frangeretur, jamque multis & magnis rebus
spectata cognitaque esset. Propterea eum cupido
incesit urbis condendæ & à nomine suo appellan-
dæ, ut omnes intelligerent, hoc quoque monumen-
to propagare memoriam ad posteros, & gloriam
nominis pariter ac potentiam tueri munireque vo-
luisse. Disertè Helmoldus. *Tunc edificavit Dux ci-*
vitatem novam super flumen VVochenicze, non
longè à Lubike, in terra Rasesburg, cœpitq; edificare
& communire. Et appellavit civitatem de suo no-
mine

*mine Levvenstatt, quod dicitur, Leonis civitas, lib. 1.
Chron. Slav. cap. 85. Cujus magni excelsive no-
minis memoriam etiamnum conservare Lovven-
burgum, rentur Melch. Nebel. in Chronographia,
Johannes Theodorus Sprenger in lucerna pag. 356.
Contra quos nolo equidem contendere, illud ta-
men dissimulare non possum, scriptores veteres,
quorum auctoritas apud me valet, ejus originem
non Henrico Guelfo Saxoni, sed Bernhardo Asca-
nio Saxoni acceptam ferre. In quam sententiam
Arnoldus Lubecensis Chron. Slav. lib. 3. cap. 1. haec
scripsit. Dux Bernhardus in ipso tempore coepit aedifi-
care Lovvenburg super littus Albiae ad Orientalem
plagam Erteneburg. Quod ex eo repetit Albertus
Cranzius Saxon. lib. 6. cap. 44. Etsi autem primor-
dia sumtorum à Leone insignium ab Henrico, cui
inde additum cognomen est, meritò cepi, tamen
haud nescio reperiri, qui ad Henricum superbum,
ejus Patrem referunt, nullo autem veræ antiquitatis
documento, quod hic valeat, ut tale quid persua-
deatur. Illud verò omninò est memorabile, quod
tradit Methodius, jam suâ quoque ætate Saxones
Leo.*

Leonis imaginem in numis circumtulisse , *apud Iren. exeg. l. 2. cap. 25.*

* De Veteris Norici finib; doctè commentati sunt Marcus Velferus in libris rerum Boicarum : Joh. Aventinus anal. Boj. l. 1. 2. Hier. Megiserus Chr. Carinth. lib. 3. Ut nunc nil ex Ptolomæo afferam huc atque addam. Ab Noricorū populo dictū est *castrum Noricum* , sive Norimberga , *apud Otton. Frising. l. 1. cap. 16.* Abbas Urspergensis *castrum Norimberc.* appellavit , *An. 1105.* Quod ut mutaverit dominos suos, alibi dicitur.

3. Sequitur , ut videam , quas regiones complexus fuerit Henrici Leonis principatus. Sed eas sigillatim non enumeravit Guntherus , nec pangendis versibus tam aptè & rotundè enumerare potuit, neque ex præsentī instituto necesse habuit, contentus descriptione *Noricae telluris* , quæ cum in ditio- ne Leonis esset, tum amplissimas provincias cliente- lasq; continebat. Ado Viennensis Noricos interpre- tatur Bajoarios *Chron. an. 866.* * Otto Frisingensis e- undem sanè Ducatum Noricum, quem aliàs Bajoa- ricum extulit , ejusque metropolin Ratisbonam, postea de potestate Ducum exemptam , quàm Du- catus iste Schirenses cum Guelfis commutavit , *de gestis Friderici I. lib. 2. cap. 28.* Neque eo seciùs expli- cat Otto Sanblasianus, & quia Otto Frisingensis an- no dlo c LIX. scribere desiit, simul tradit, quemad- modum Ducatus Noricus , qui unus inter totius Germaniæ Principatus facilè est antiqvissimus, ad Ottonem Palatinum Wittelsbachium , origine Schirensē, permissu beneficioque Friderici Æno- barbi

barbi pervenerit, atque adeo abalienatus à Guel-
fis, in externum jus potestatemque redactus fue-
rit, *append. ad lib. 7. chron. Otton. Frising. cap. 24.*
Abbas Urspergensis an. M C LXXV. Abbas
Stadensis an. M C LXXX. quo sententia pro-
scriptionis in Henricum lata est, Chronicon Rei-
cherspergense à Christoph. Gevoldo editum, &
Chr. Lauterbergense an. eodem. David Blondel-
lus paulò alias in rationes, & numerat annum
M C LXXXI. *genealog. Franc. p. 159.* * Perpe-
ram, sive de lententia, sive de sententiæ execu-
tione quæstio instituatur. Sententia enim
quando promulgata sit, jam tum probavimus.
Cætera res quemadmodum acta fuerit, monu-
mentis commendavit *Gerhardus Stederbur-*
gensis in historia de Henrico Leone, unde per se
quilibet intelligit, Fridericum Ænobarbum ejus
opprimendi occasionem quæsisisse, & cum of-
ferretur, libentissimè arripuisse, cujus certè capi-
tale odium, quod in Guelfos effuderat, tandem
in Conradini caput excidio Hohenstauffiæ stir-
pis est vindicatum. *V. Thom. Fazellus de rebus*

* ibidem non
rectè Angri-
varios cum
Angariis, sive
Angris con-
fundit.

B

Sicu-

*Siculis decad. post. lib. 8. cap. 3. Felinus Sandeus
epit. de reg. Sicil. cap. 17. Leonard. Aretinus hist.
Florent. lib. 3. Pandulph. hist. Neapol. lib. 4. Jo.
Aventinus Annal. Boj. lib. 7. Martinus Cru-
sius annal. Svecic. lib. 2. part. 3. cap. 19.*

4. Etsi verò Ænobarbus eam multò acer-
bissimam sententiam dixit in consilio Princi-
pum, quod inde ab ultimis reipublicæ Germa-
nicæ initiis sanctissimum fuit, tamen affirmavit
Henricus, Imperatorem præter exempla mayo-
rum de se statuisse atque judicasse, ut indicat *Ar-
noldus Lubecensis, Chron. Slav. lib. 2. cap. 24.*
Eodemque instituto non multò post comme-
morat Ænobarbum, ut maximè significatio-
nem dedisset restituendi in dignitatem Henrici,
tamen eum restituere, in animo non habuif-
se, sive odio, sive invidia erga Guelfos, *lib. e-
od. cap. ult. Chron. Bruns. H. Bunting. pag. 164.*
Quod cum primis exaggeratur in historia
Præfulis Stederburgensis, qui & consiliorum
Henrici conscius, & actorum peritus fuit, & hu-
jus rei causa legationem quoque ad Imperatorem
obiit, qui memoriæ tradidit, Ænobarbum be-
nignè

nignè quidem esse pollicitum, sed nihilominus mitigari non potuisse, ut propinquo Principi gratiam suam confirmaret. Quæ constantia aliàs bona & laudabilis fuit, * cum suam imperiiq; auctoritatem contra machinationes Pontificum tueretur, apud *Radevicum lib. 1. cap. 10. Gobelinum, & qui ex eo narrat, Monachum Nusiensem Chron. magn. Belg. p. 180.* Nunc tamen ea Henrico molesta fuit atqve gravis, quando quid secum actum fuerat, in animo reputabat.

* Pontifici studet Arnoldus, alioqvi verax & diligens scriptor, dum asseveratione sua confirmat, *Fridericum excommunicationem meruisse, de cetero nullam regni sui deminutionem pati voluisse, lib. 2. cap. 32.* Quo animo etiam fuit, invicto sanè & contra omnes molitiones firmo, Otto IV. Henrici Leonis, de quo hic commentamur, filius, qui instaurare collapsam imperii majestatem, & vindicare ejus jura omnibus modis allaboravit, *Chron. Lauterberg. Anno M C C X I.*

5. Verùm quæ causa fuerit, cur imperatores Svevi Henricum Leonem tam acerbè inimiceqve infectarentur, paulò diligentius hic est perqvirendum, quùm fontes atqve capita dissidiorum à me demonstrantur. Ea autem dum

B 2

repu-

* Vid. epistola Friderici Ænobarbi ad ipsummet Ottonem Frisingæ Episcopum per scripta, & historia de gestis Friderici I. inserta, *lib. 2. cap. 30.* Monachus Nusien- sis stylo suo fratrem Imperatoris Conradi (curiæ diploma- tumque formulam imitaturus, regē duntaxat Romanorum dicere debuit) ex matre nominat: haud

dubito, Conradi regis fratrem uterinum nominare voluisse, *magn. chron. Belg. an. 1138. conf. Chr. Reichersp. an. 1155. Aub. Mir. annal. Belg. pag. 730.* Atque id sanè pro certo concessoque omnes sumunt, eum descendere ex stirpe Imperatorum Saliqvorum, sive ut loquitur Urspergensis, *ex generat. one Henricorum.* Cui, imperante Maximiliano I. Cæsare, tantus honor est habitus, ut præsentem eo in divos referretur, *Martin. Crusius Annal. Suev. part. 2. lib. 9. pag. 365. & part. ead. lib. 10. pag. 412.*

† Vid. Abb. Staden- sis *an. 1126.* Friderici Ducis, qui ante prensabat imperii dignita-

reputo mecum & cogito, venit in mentem Ottonis Frisingensis, Friderici I. Imperatoris patru, * & in curia ejus præclarè versati, rerumque ab eo gestarum cum primis periti, & socii interdum atque adjutoris. Qui sincerè hæc talia exposuit, & rectè monuit atque graviter, Henricum superbum Lotharii Saxonis Imp. cujus gener erat, causam pariter & odium suscepisse, & cum pace frui posset ac secundis rebus, studio soceri infestasse Hohenstauffios, Saliqvorum proximè extinctorum, quorum cum ultimo Henrico V. magnas similtates Lotharius habuit, cognatos atque hæredes. Erat inter hos Fridericus Sveviæ Dux, Henrici superbi affinis, cum quo non conveniebat Lothario, quòd sciret, imperium suum graviter ferre Svevos, & contra se contendere ac cogitare, quemadmodum augusta dignitas Friderico Sveviæ Duci prærepta, † à Saxonibus rursus ad

dignitatem, quàm obtineret Lotharius Saxo, frater fuit Conradus III. cuius ambitus turbas excitavit, quando partum Lothario augustum decus eripere nitebatur. *Otto Frising. l. 1. de gest. Frid. I. cap. 16. & Chron. lib. 7. cap. 17.* Ea verò spe cum vivo Lothario frustraretur, tùm ipso mortuo, & voti demùm compos factus, & Henrico Lotharii genero, vincentibus Francorum Svevorumque suffragiis, est prælatus, apud eundem *lib. 1. de gest. Frid. I. cap. 22. & Chron. lib. 7. cap. 22.* Hunc monachus Nussiensis appellat Lotharii ~~emulum~~, ac memorat propter necessitudinem Saliqvam (fuit enim Henrici Saliqvorum masculæ stirpis ultimi ex sorore nepos) Henrico superbo, majori aliqvi potentia innixo, & propter contractum cum Gertrude Saxo-Supplinburgia matrimonium, par ex affinitate jus, nisi venisset in invidiam, adepto antepositum fuisse. Nam si disceptatio stricti juris instituenda fuerat, neque Conrado Hohenstauffio, neque Henrico Guelfo propter fœminas, quæ nullum succedendi jus, neque in imperio Romano, neque in regno Germaniæ unqvam habuerunt, neque ad id acqvirendum per naturam sui sexus, qui semper ab imperiis & regnis masculinis, qualia æterno fœdere iuncta corpus Germano-Romanum continet, habiles nascuntur. Quod eò magis hic locum habet, quia Germanorum imperium Romanum, de quo victuris ad posteritatem monumentis commentatus est Vir nostrâ laude major *Hermannus Conringius*, in Henrico V. successionem hæreditariam cum jure electionis jam diu ante commutaverat, fueratque adeò in arbitrio Principum eligere, quem eligendum è republica judicabant. Proinde ad laudem Lotharii pertinet, quod de eo affirmat Frisingensis, *Voto* (suffragio) *omnium* imperii Principum (nondum quippe tunc electores instituti erant, atque eam adeò ob causam Bucelinus Henricum superbum & Leonem perperam Saxonix electores nominat *in historia Agilolfingica pag. 397. & part. 3. geneal. p. 41.*) *renitentem valde, ac reclamantem*, ad regnum (Germaniæ, cui supremum jus in Romam, & libera ac perpetua potestas eligendi Romæ dominos, qui ideò imperatores augusti Romanorum appellantur, est annexa) *tractum esse*: quo eum purgat de ambitu, licet Abbas Stadensis commemoret, ipsum sese obtulisse, quod certè etiam vitio caret, addatque, paulò post operâ Moguntini Antistitis benevolentiam Prin-

cipum esse conciliatam, ut suffragiis eum ornarent, *an. 1126.*
Alii pertimescendam ejus potentiam causati sunt, *Frising. l. 7. c. 22.*
cujus tanta sub illud tempus fama fuit, ut major titulus ipsi vulgò
tribuatur, quàm isto ævo in Principem imperii conveniebat, apud
Franc. Iren. exeges. lib. 3. cap. 60. Forma hæc est. *Henricus* (ab æmu-
lis superbus dictus) *Dei gratia* (hujus formulæ usus ante eum in-
valuit, recteque se habet, modò cætera æquè rectè se habeant) *Co-*
tius Saxonie (atqvi ab ipsomet Lothario, priusquam Henricum si-
bi generum conciliaverat, Comitatus Nordalbingiæ, qvi insignio-
res Saxonie transalbinæ partes complectebatur, aliò delatus atqve
Adolpho stirpis Schovvenburgicæ Comiti attributus fuit, quod in-
dicatur diplomate dato anno 1106. qvo Guelfi duntaxat erant Du-
ces Noricorum, id est, Bajoariæ & Marchiones Orientales) *ac Ba-*
joariæ (ordo scribendi non servatur: sive enim origo & antiqvi-
tas Ducatum Bajoariæ & Saxonie, sive acquirendi tempus, sive
stylus ipsorummet diplomatum consideretur, non congruit ista ti-
tuli scriptura cum ævo illo atqve usucuriæ Guelficæ) *Rheni palati-*
nus (immò verò si ita legendum esset, cum adjectione, ut aliàs so-
let, efferri debuisset: Comes Palatinus Rheni, qvi titulus non ab
Henrico Catuli filio, sed ab Henrico ejus nepote est usurpatus, po-
steà autem eo extincto concessu beneficioqve Friderici II. ad Lu-
dovicum Ottonis Wittelsbachii, in cujus laudes *Radevicus lib. 1.*
cap. 18. effunditur, filium delatus, atqve ab ejus familie posteris ad
hunc diem usqve retentus fuit) *Brunsvvigi, Lunenburgi, ac de Nor-*
them Comes (at tunc nullus Brunsvvigæ & Luneburgi comitatus
fuit. Etsi enim Otto ab Alberto Abbate vocatus est, *Dominus de*
Luneburg, & paulò post *Dominus de Brunsvvig,* *Chron. an. 1227.*
tamen nullum monumentum occurrit, in quo is, aut ullus Saxo-
Guelfus se Comitem Brunsvvigæ & Luneburgi scripserit. Quæ
dominia Fridericus II. ultimus ex Hohenstauffis Imperator Au-
gustus (Conradus IV. enim tantùm Rex Romanorum fuit) anno
1235. auxit ornavitqve honore Ducatum Brunsvvicensis & Lune-
burgensis, *Abb. Stadensis an. alleg. Rud. Diephold, geneal. hist. pag. 82.*
Tabulæ integræ atqve inviolatæ supersunt apud *H. Meibomium op.*
hist. pag. 503. seq. Comitatus Northeimensis est quidem multò anti-
quissimus, fatente ipso *Irenico exeg. lib. 3. cap. 62.* sed non memini,
ad

ad distingvendum Ducum Guelforum titulum fuisse adhibi-
tum) *omnium inter Albim ac Rhenum dominus* (latè eum impe-
rasset, & hoc nomine gloriatum fuisse, refert Otto Frisingensis
Chron. lib. 7. cap. 23. Credoq; sanè his rebus factum, quòd super-
bus diceretur, ut qui affirmare solitus esset, *regnare se à mari
usque ad mare, id est, à Dania usque in Siciliam.* Similiter de e-
jus filio Henrico Leone tradit Joh. Aventinus, *à sinu penè Ha-
driatico ad sinum Codanum, Oceanumq; Germanicum* fines Du-
catus sui extendisse: *lib. 6. annal. Boj. pag. 516.* Neuter tamen il-
lorum tam vasto titulo est usus, quippe quòd ejusmodi luxu-
riarum titulum non fuit ex usu illius ævi, ne quidem inter Im-
peratores ac reges. Atque ex dictis saltem intelligi potest,
quanta rerum commutatio sequatur æmulationem potentium
familiarum, quæ & obesse sibi & prodesse mutuo possunt.
Tum verò iis exemplis ipsi etiam monentur Principes, ut co-
gitent incrementa ac deminutiones, & secundas adversasque
res auctore Deo sibi evenire, quo animos ad pia justaque im-
peria attendant, quod seriæ & gravis Philosophiæ caput quo-
que attingit *Frisingensis Chron. lib. 7. cap. 17. 23. & 24.* Præterea
non tam magnitudine virium, quàm charitate patriæ firmari
patriam, & florere summas potestates. Demùm propter vi-
tandas turbas utiliolem esse imperiis successionem, quàm ele-
ctionem, quod tantò magis olim ætate Henrici superbi in repub-
lica Germanica locum habuit, quia tunc jus eligendi impe-
ratores ad omnes imperii Principes spectabat, qui quàm sæpe
adversus se contenderint suffragiisque certaverint, tristis supe-
riorum seculorum eventus docuit, fuitque hæc omnino causa,
cur imperio in electionem verso, etiam post Henrici V. tem-
pora aliquid ex successione, vel quasi relictum fuerit.

Svevos deferri possit. Quod ne fieret, provi-
debat Lotharius, retinendæ augustæ dignitatis,
& in Guelfis, quos Saxonix Duces creaverat,
quos-

* In Saxonia
cis-veserana
Luthera (Rö-
nias-Luther)
monasterio
ab se ædifica-
ro, & post e-
um gener
Henricus ibi-
dem, tumu-
lo est illa-
tus, *Abbas*
Stadensis an.
1137. Frising.
Chr. l. 7. c. 25.
Quem vicum
ab Augusto
hoc Imp. Or-

ditatis Benedictini domicilio nobilitatum illustravit pugna Tillii cum Christiano IV. commissa, *Thomas Carvæus epit. rer. Germ. an. 1626. Carolus Carafa comment. de German. sacr. restaurat. p. 304. edit. Francof.* Lotharii laudes *Petrus Diaconus Cassnensis* complexus est, sincerè quidem ac liberè, usque eò, ut illi in causa Pontificia Abrahamus Bzovius convitium dicat, *lib. XII. hist. Eccles. an. 1131.* Qui Norbertum imprimis adhibuit consiliis, ac socio itineris in Italiam suscepti usus est, quem post Archiepiscopatus Magdeburgico imposuit, Ordinis Præmonstratensium auctorem, *Ursperg. an. 1126. Trittenhemius Chr. Hirsau-giens. an. 1127. Andreas Werner Chron. Magdeb. in Norbert. XIII. Archiep.* Qui adeptus est à Pontifice primatis Germaniæ titulum, atque ejus exuvia Anno 1626. sinistro, ut tunc multorum sententia fuit, cui anno 1631. tristis eventus fidem fecit, transportatæ sunt Pragam, renitentibus verò sacerdotibus & plebe, annuente contra Urbis Senatu, *Nic. Bellus Laur. Austr. part. 2. lib. II. pag. 78. Ad, Broebel. an. 1626. pag. 133.*

quosque connubio & amicitia sibi junxerat, continuandæ cupidus, unde lites ortæ sunt atque æmulationes, quibus cum reipublicæ, tum familiis istis multò potentissimis magna perniciēs est allata. V. *Frisingensis lib. 1. de gest. Frid. 1. cap. 16. & 18.* ubi rem omnem declarat, & unde hujus discordiæ principia ducenda sint, tradit. In eam sententiam scribit *Urspergensis*, Henricum superbum, mortuo socero,* ad Cæsaream dignitatem consequendam omnia consilia retulisse, & imperii insignia retinuisse tantisper, dum à Principibus consuleretur in medium, & idonea ratio reperiretur eligendi successoris, atque ex-

Citata

citata Guelfos inter & Hohenstauffios dissensio tandem sopiretur, *Chron. an. 1138.* Quod longè aliter cecidit, ac putaverat Henricus, propterea quòd Franci Sueviq; æmulatione potentia Saxonibus infesti, eligerent Conradum III. veterem Lotharii imperatoris æmulum, & Henrico Leonis patri, qui augustam concupiscens dignitatem, ejus spem prævertere cogitaverat, maxime infensum, usque eò quidem, ut nollet duos ducatus ab uno principe possideri, * non ut juri, sed quòd iræ suæ serviret, & cum non esset in ipsius

* Certum me hujus rei facit *Helmoldus, Chron. Slav. lib. 1. cap. 54.* cum docet & commonefacit, Conradum (hujus nominis, quod diplomatæ etiam præscribit, II. in serie regu

C

pote-

Romanorum, III. in serie regum Germaniæ) ita existimasse, & non solum Bajoariæ, verum etiam Saxoniam ducatum ab eo abalienare, & in Albertum Ursum Marchionem Soltwedelensem, qui ea de causa titulo Ducis Saxoniam anno M C XL. se subsignavit, conferre voluisse. Ex eo repetunt *Abbas Stadensis chron. an. 1138: Albertus Cranzius Saxon. lib. 6. cap. 8. Conf. Johannes Tritemius in Chron. Hirsaugiensi an. 1138.* Id verò quale sit, & quo jure nitatur, nunc videbimus. Sanè enim ipse sibi contradixit Conradus, cum ita statueret, quippe qui Alberto Urso jam ante Marchioni, eiq; Principi, novum Principatum impertiti, constitutum habuit, atque adeò sine dubitatione voluit, uni duos subesse principatus, in quo reverà nil inest pugnant, atque à statu Principis alienum: neque difficile est, tale quid ex omni memoria confirmare, & saltem in præsens mihi sufficit, id etiam pertinere ad imperii Archiprincipes, ut in Sigismundi imp. tabulis anno 1434. editis vocantur, siquidem ipse, de quo nunc loquor, Sigismundus uno eodemq; tempore duos Electoratus, Bohemicum pariter & Brandenburgicum, habuit, quorum hunc, vivo patre Carolo IV. quem is ab Ottone Bayaro, ejus stirpis Marchione ultimo emerat, illum fratre Wenceslao, qui salvo regni Bohemici jure, à loco imperii dimotus fuerat, mortuo acquisivit, & utrumque conjunxit, *Jo. Dubravius hist. Bohem. lib. 22. 24. 25. Melch. Goldastus Reichsfassung. part. 2. an. 1426.*

potestate opprimere Guelfos, hac duntaxat ratione atque instituto vires ipsorum labefactaret, & potentia ex propinqua Bajoaria formidabilis nervum incideret: contra se atque Sueviam, in qua Hohenstauffiorum opes innitebantur, magis firmaret, & memor superioris rerum suarum inclinationis, possessionem imperii cum primis fundaret, & summoto ex finibus adversario, non sibi tantum, sed etiam posteris conservaret.

6. Nec fortuna Conrado regi defuit, & quod voluit, ex animi sententia est consecutus, sive quod Henrico nimium rebus suis fiso * securitas obstaret, sive quod Episcoporum Guelficae magnitudini invidentium machinationibus impediretur, rerumque adeo Saxoniarum, quas florentes isti aequo animo ferre non poterant, facies immutaretur. Namque tanta erant duorum horum Principum, quamlibet popularium & affinium † odia, ut appareret, ea non posse, nisi

* Vid. *Frising. Cbr.* l. 7. c. 23.
Et de gest. *Fri-*
der. l. 1. libr. 1.
cap. 22. *Tribemius Cbr. Hirs-*
saug. an. 1172.
Conf. Ursperg.
an. 1139.

† *Arnold. Lub.*
lib. 2. cap. 24.
ubi Henricus

Leo pronunciavit, *Suevia se esse oriundum*, in qua Hohenstauffii etiam aborigines fuerunt. De affinitate, quae inter illos per Judithae matrimonium coaluit, vid. *Frising. lib. loc. supr. alleg.* Cujus haereditarii inter propinquos necessariosque odii exemplum inter Guelfos & Alcanios memorat *Helmold. Chron. Slav. lib. 1. cap. 54.*

in alterius exitio terminari. Sed Conradi regis gratiâ principum innixi fortuna prævaluit, qui Henricum superbum opibus atqve potentiâ sibi invisum, ducatu Bojariæ mulctavit,* & post excito in æmulationem Alberto Urso, Ducatum quoque Saxoniam in prædam, ac veluti præmium navandæ sibi contra Henricum operæ ostentavit. Utrumque verò, defuncto Conrado, Henricus Leo recuperavit, & excepta duntaxat Marchia Bajoariæ,** quæ anno M C LVI. ad Henricum Leopoldi filium delata est, jussu decretoq; Friderici Ænobarbi iterum ditioni suæ adjunxit, ac retinuit, usque dum ipsi apud imperatorem invidia conflaretur, & Ducatus Saxoniam simul cum Bavarico ei adimeretur, relictis solum iis possessionibus & provinciis, quæ ad liberum ac nulli obnoxium Guelforum patrimonium

* *Otto Frising. lib. 7. Cbr. c. 23. Urssberg. Cbr. an. 1139.* Proinde Leopoldus in tabulis publicis scripsit se Ducem Bajoariorum, ut videre est apud *Reicherspergensem*, an. 1141. quo decessit Leopoldo cognomine junior, *ibidem*. Nihilominus eum usurpavit Henricus Leopoldi filius usque ad annum M C LVI. quo Henricus Leo juri in Marchiam Orientalem (*Marchiam Austria*)

antea Ducatui Bavarie lege beneficiaria obnoxiam in solidum renunciavit.

** *Otto Sanblasianus cap. 6. Otto Frising. de gest. Frid. I. l. 2. c. 28.* Cujus rei fontes verissimaque capita sunt in diplomate A. M C LVI. Henrico Marchioni Austriæ concessio, ubi Henr. Leo *cessit & renunciavit omni juri & actioni, quas habebat ad dictam Marchiam* (Bajoariæ, quæ alias Marchia orientalis, sive Austriæ dicitur, ut à Marchia orientali, citra Albim sita, cujus Detmarus meminit, distingvatur) *cum omnibus suis juribus & beneficiis.* Antea enim Austria fuit Marchionatus Bavarie beneficiarius, qualis post esse desit, quum Ducatus dignitatem suscepit, & nullo interjecto ad imperium pertinere cœpit. *V. Aub. Miræus not. Belg. c. 159. Melchior Goldastus const. imp. tom. 1. an. 1156.* perperam enim præscriptus est annus 1166. *Jo. Tritemius cbr. Bavar. pag. 109. Christoph. Lehmannus in erudito cbron. Spirens. lib. 5. cap. 63.*

3044

† Possesiones in patrimonio Guelforum numeratae nemini, nec imperatori, obnoxiae fuerunt, eoq; formula proscriptio non ad has, sed duntaxat ad imperio beneficiarias pertinuit, Arnold. Lubecens. chron. Slav. l. 2. c. ult. Chronic. Riddagsbusanum pag. 1. 2. H. Meibom. op. pag. 489: seq.

nium pertinebant. † Quam fortunam Dux maximus aequo animo tulit, & quia eam corrigere non potuit, fortiter sustinuit, ac res adversas constantiam vicit, necessitatiq; parens summam virtutem retinuit, & sive arma, sive pacis negotia tractaret, per se sponte ad gloriam incitatus, magnanimitatis laudem conservavit, dignus imperio Augusto Princeps, nisi Aenobarbus imperasset. † Cumq; haec talia eximia sint, & valeant ad amplificandam Henrici Leonis fortitudinem, tum aeo nostro gratulandum est, tanti ardorem animi suscitatum quoque esse in ipsius posteris atque successoribus, qui pro salute ac libertate Germaniae, & vita fortunisque omnium arma corripuerunt, & famam a majoribus per manus acceptam honestis rebus factisque egregiis auxerunt, externumq; dominatum a Rheni Mosellaeq; finibus exemplo ad posteros memorabili prohibuerunt, sociali q; Germanorum bello decus atque robur addiderunt.

Quod indicio est, insignes Saxoniae cis-veseranae provincias, agro Brunsvicensi & Luneburgensi comprehensas primum imperante Friderico II. cum anno 1235. dignitatem Ducatum reciperent, factas esse imperio beneficiarias, antea sui juris & liberas, ac expertes omnis clientelaris beneficiarii q; nexus.

†† Genealogia Henrici Leonis vid. apud Dav. Chytraum S. 27. p. 55. Etiam Reusnerum oper. Genealog. in stirpe Guelfica, H. Meibom. opusc. hist. in relect. apol. p. 426. Gabriel. Bucelinum, aliosq;. Ejus epitaphium extat in Chronologia D. Chytraei, quae anno 1586. emendatius consilio monitoq; Meibomii Helmastadii est recusa, suppeditatis ab eodem versibus, quibus epitaphium continetur, an. 1195. Chron. Riddagsbusanum p. 16. Annum, cum e vita decederet, egit sextum atque sexagesimum, auctoritate Stederburgensis, quae apud me permagnum momentum habet.

Handwritten initials and scribbles at the bottom of the page.

QK. 2.25
R. II, 25

HEN

CONRA
FLEIS

M. H

Liter

3318

II n
3044

ONE

CHURZ-
Philos.

1231

ypogr.

